

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2025-615

13.6.2025

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Gebyr for uforsikret kjøretøy – varsling - dispensasjon

Klager (firma) ble ilagt gebyr for uforsikret kjøretøy i perioden fra og med 20.9.22 til og med 27.11.22. Kjøretøyet ble i TFFAuto oppført som uforsikret som følge av at forsikringen som var tegnet gikk til opphør grunnet manglende betaling. Kjøretøyet ble avregistrert 28.11.22. Gebyrkrav ble sendt til klagers postadresse. De tre første gebyrkravene som ble sendt, kom ikke i retur. De to siste fakturaene som ble sendt, kom i retur med returkode «Ukjent». Klager v/H. bestred gebyrileggelsen og anførte at han ikke var kjent med kravene før 24.6.24. Det oppstod en arvetvist ved overdragelse av firmaet etter at tidligere eier og styreleder hos klager gikk bort i 2021, og firmaet ble overdratt til H. Som følge av at det var en pågående rettslig prosess om firmaet i gebyrperioden, anførte klager at man ikke hadde mulighet til å sørge for at forsikringsplikten ble overholdt. Trafikksforsikringsforeningen fastholdt gebyrileggelsen og anførte at det ikke var grunnlag for dispensasjon. Nemnda kom til at gebyret var korrekt varslet og ilagt, og at det ikke var grunnlag for dispensasjon.

GEBYRETS STØRRELSE: Bestridt gebyrperiode er fra og med 20.9.22 til og med 27.11.22.

Saken gjelder

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17a for kjøretøy med reg.nr. (...), eiet av klager. Gebyr i denne saken er ilagt fra og med 20.9.22 til og med 27.11.22.

Kjøretøyet var forsikret frem til 19.9.22, da forsikringen gikk til opphør grunnet manglende betaling av forsikringspremien. Kjøretøyet var uforsikret frem til 28.11.22, da det ble avregistrert.

Trafikksforsikringsforeningen varslet klager om at kjøretøyet fremstod som uforsikret pr. e-post og sms den 27.9.22.

Gebyrkravet ble deretter, den 28.9.22, sendt pr. post til firmaets forretningsadresse.

Dette gebyrkravet, og de to påfølgende gebyrkrav som ble sendt henholdsvis 12.10.22 og 26.10.22, kom ikke i retur. De to siste gebyrkravene som ble sendt i gebyrperioden kom i retur med returkode («Ukjent»).

Samlet gebyrperiode i saken var 20.9.22 til og med 27.11.22.

Klager v/H. fremmet klage mot gebyrileggelsen den 25.6.24.

I klagen redegjorde klager for at de ikke var kjent med kravene før 24.6.24, og at klagen derfor ikke ble inngitt rettidig.

Klager har forklart at det oppstod en arvetvist etter at tidligere eier og styreleder hos klager gikk bort i 2021, og selskapet ble overdratt til klager. Som en følge av tvisten har klager lagt til grunn at han ikke har hatt mulighet til å sørge for at forsikringsplikten for det aktuelle kjøretøy ble overholdt.

Ettersom saken gjaldt opphør av en forsikringsavtale, kontaktet Trafikkforsikringsforeningen If Skadeforsikring NUF (If), der kjøretøyet var forsikret frem til forsikringens opphør, for mer informasjon knyttet til opphøret av avtalen. If ga følgende svar i saken:

Faktura sendt ut 4/7-2022 med bet frist 19/8-2022

Faktura sendt på epost til kontaktperson: (...)

Ikke betalt innen fristen så sendt purring på samme epost 2/9-2022 med betalingsfrist 19/9-2022

Denne ble heller ikke betalt innen fristen.

SMS sendt ut til kunden 4/10-22 om at forsikringene er annullert og at vi har sendt ut et avsluttende krav frem til annullasjonsdato 19/9-2022

Dette annullasjonskravet ble heller aldri betalt og saken ble oversendt til inkasso Intrum 18/10-2022

Basert på ovennevnte så synes If å ha overholdt ordinære purrerutiner ved manglende betaling.

Trafikkforsikringsforeningen skrev vurdering i saken 21.10.24, klager fikk ikke medhold.

Klager anfører at det ikke er grunnlag for å ilegge gebyr.

Klager anfører at de ikke var kjent med situasjonen og gebyrkravet før 24.6.24. Forskriftens krav til varsling er ikke overholdt fra Trafikkforsikringsforeningens side.

Klager anfører videre at det, som følge av arvetvisten som oppstod etter at tidligere styreleder og daglig leder i virksomheten gikk bort i 2021, ikke var mulig å tegne forsikringer eller opprettholde betalingsforpliktelser for eksisterende avtaler. Styret i klagers virksomhet hadde ingen makt eller mulighet til å tegne forsikringer, ei opprettholde betalingsforpliktelser for eksisterende avtaler - da styret ikke hadde tilgang til selskapets bankkontoer, eller lov til å gjøre noe med selskapet i den perioden rettslig prosess vdr. eierskap til motorkjøretøy og anleggsmaskiner foregikk.

Klager anfører at det var utenfor klagers kontroll å overholde forsikringsplikten på kjøretøyet som følge av ovennevnte, og i tidsrommet frem til rettskraftig dom i arvetvisten forelå 27.2.23. Fra denne dato anfører klager at man hadde handleevne. Gebyr i saken må etter dette ettergis.

Trafikkforsikringsforeningen opprettholder gebyrileggelsen. Foreningen mottok melding fra forsikringsforetaket den 27.9.22 om at kjøretøyet ble uforsikret fra 20.9.22. Varsel ble sendt ut pr. e-post samme dag. TFF bemerker at If tilbakedaterte forsikringens opphør til 19.09.2022, men det er ikke sannsynliggjort at sen varsling har hatt noen betydning for når kjøretøyet ble avregistrert i dette tilfellet. Klager ble derfor varslet av TFF i henhold til gjeldende forskrift.

Gebyrkravet ble sendt til eier den 28.09.2022. Gebyrkravet har ikke kommet i retur, og anses derfor som mottatt. Det ble etter dette sendt faktura den 12.10.2022 og 26.10.2022 som heller ikke er registrert i retur. Alle fakturaer er sendt til eiers registrerte adresse i Brønnøysundregistrene.

Trafikkforsikringsforeningen anser etter dette at eier er varslet tilstrekkelig om at kjøretøyet var uforsikret og at gebyr hadde begynt å løpe.

Trafikkforsikringsforeningen anfører at arvetvisten etter tidligere eier og styreleder må anses som en privat tvist om økonomisk oppgjør, og at denne tvisten ikke er av betydning for spørsmålet om gebyrileggelse.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet fant ikke grunnlag for å gi klager medhold. Fra sekretariatets avgjørelse hitsettes:

(...)

Vilkårene for gebyrileggelse og varsling fra Trafikksforsikringsforeningen

Etter bilansvarslova § 15 første punktum skal alle registreringspliktige kjøretøy være forsikret. Dersom forsikringsplikten ikke overholdes, skal Trafikksforsikringsforeningen ilegge eieren av kjøretøyet et gebyr, se bilansvarsloven § 17a. Gebyret skal ilegges på bakgrunn av antall døgn kjøretøyet har vært uforsikret, se forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. §§ 4 og 5.

Det fremgår av TFFAuto at klager er oppført som eier av kjøretøyet. Ifølge sakens dokumenter gikk forsikringsavtalen til opphør den 19.9.22 grunnet manglende betaling. Kjøretøyet ble avregistrert 27.11.22. Kjøretøyet var derfor registrert og forsikringspliktig i perioden, og gebyr kan som utgangspunkt ilegges, jf. bilansvarslova § 17a jf. gebyrforskriften §§ 4 og 5.

Sekretariatet vil først se på spørsmålet om Trafikksforsikringsforeningen har oppfylt varslingsplikten etter gebyrforskriften §§ 6 og 7. Gebyrforskriften § 6 første ledd lyder slik:

Trafikksforsikringsforeningen skal varsle siste forsikringstaker av uforsikret motorvogn elektronisk (sms eller epost) så snart det fremgår av TFFAuto at den er uforsikret, såfremt informasjon om mobiltelefonnummer eller e-postadresse er tilgjengelig for Trafikksforsikringsforeningen. I andre tilfeller skal varselet skje samtidig med utskriving av gebyr.

Det fremgår av bestemmelsen at det er "siste forsikringstaker" av kjøretøyet som skal varsles elektronisk, forutsatt at kontaktinformasjonen til vedkommende er "tilgjengelig".

Kontaktinformasjonen anses tilgjengelig når denne er lagt inn i TFFAuto av forsikringsselskapet, se blant annet Finansklagenemnda Skade (TFF Gebyr) avgjørelse FinKN 2019-085.

Elektronisk informasjon var lagt inn i TFFAuto for det aktuelle kjøretøyet. Slik informasjon var derfor tilgjengelig for Trafikksforsikringsforeningen, som varslet klager elektronisk på e-post og sms den 27.9.22. Trafikksforsikringsforeningen har etter dette varslet i tråd med forskriftens § 6.

Videre følger det av gebyrforskriften § 7 at Trafikksforsikringsforeningen skal underrette den gebyrpliktige om illeggelsen av gebyr "så snart som mulig", og at underrettingen skjer ved utsendelse av kravet. I dette tilfelle ble det første gebyret utsendt 28.9.22, altså en dag etter at TFF fikk varsel, og åtte dager etter at gebyret begynte å løpe. I henhold til nemndspraksis vil varslingen her ikke ha skjedd "så snart som mulig" jf. gebyrforskriften § 7 annet ledd. Sekretariatet er imidlertid enig med TFF i at sen varsling, i det foreliggende tilfelle, ikke har hatt betydning for når kjøretøyet ble avregistrert.

Nemnda har i flere avgjørelser lagt til grunn at Trafikksforsikringsforeningen har bevisbyrden for at gebyrkravet er sendt, men at det ikke er et krav om at innholdet i brevet må ha kommet til mottakerens kunnskap, se bl.a. FinKN 2019-085. Nemnda har også uttalt at gebyrkravene må være "betryggende" avsendt, og at det med dette menes at "krav sendes til en adresse/og eller på en måte som det er god grunn til å tro at man vil nå frem til adressaten på", jf. FinKN 2019-628 og 2019-962. I avgjørelse FinKN 2020-516 utdypet nemnda hva som ligger i "betryggende avsendt":

Utgangspunktet må etter nemndas syn være at varslingsplikten er oppfylt dersom varsel sendes til en adresse oppgitt av gebyrmottakeren. Forsikringstakere gir opplysninger til sitt forsikringsselskap om e-postadresse og telefonnummer. Foreligger det ikke opplysninger om noe annet, må bruk av slike adresser anses betryggende. Er slike opplysninger ikke inntatt i TFFAuto, vil utgangspunktet være den boligadresse som er oppgitt i Motorvognregisteret, men er det lenge siden adresseopplysningen ble inntatt i registeret, kan det etter omstendighetene være påkrevd å undersøke om eieren av kjøretøyet fortsatt bor på denne adressen ved søk i Folkeregisteret, eventuelt hvis det er tale om et foretak, i Brønnøysund-registrene. [vår utheving]

Det fremgår av dokumentasjonen i denne saken at Trafikksforsikringsforeningen sendte gebyrkravene til adresse (...). Dette var klagers oppførte adresse, og derfor også en adresse foreningen må ha hatt grunn til å tro at det ville nå frem til klager på.

Dersom adressen var feil, burde klager ha oppdatert opplysningene i Brønnøysundregisteret. Det første gebyrkravet anses derfor for å være betryggende avsendt.

De tre første gebyrkravene har videre, tilsynelatende, kommet frem til klager. Sekretariatet legger etter dette til grunn at gebyrkravene er betryggende avsendt, selv om flere av de etterfølgende gebyrkrav (etter de tre første), kom i retur. Klager må, etter sekretariatet vurdering, anses å ha blitt gjort kjent med gebyrkrav for det aktuelle kjøretøy, ved mottak av de første gebyrkravene i saken.

Vilkårene for å gi dispensasjon (hel eller delvis ettergivelse/reduksjon av gebyret)

Gebyr for perioden 20.9.22 til og med 27.11.22 må etter dette betales, med mindre det foreligger forhold som kan gi grunnlag for dispensasjon etter reglene i bilansvarslova § 17a annet ledd og gebyrforskriften § 9.

Bestemmelsene åpner for at gebyret kan ettergis helt eller delvis. En forutsetning for dispensasjon er at bruddet på plikten til å tegne forsikring må anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll. I dette ligger at klager er ansvarlig for alle forhold innenfor klagers kontrollsfære. Det vil si alle omstendigheter som klager kan påvirke.

Det er forutsatt i forarbeidene til bestemmelsen at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt, og at det er den som påberoper seg dispensasjon som har bevisbyrden for at det foreligger omstendigheter som gir grunnlag for dette.

Nemnda har i FinKN 2020-189 uttalt følgende om utgangspunktet for vurderingen:

Det fremgår av forarbeidene til lovbestemmelsen (Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 pkt.15.10 at den forsikringspliktige er ansvarlig for alle forhold innenfor egen "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende er noe å bebreide. Alt som den forsikringspliktige selv har kunnet påvirke anses som kontrollerbart. Departementet uttaler videre at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger forhold utenfor den forsikringspliktiges forhold, påhviler den som påberoper seg en slik omstendighet.

Det skal altså mye til for å ettergi et gebyrkrav helt eller delvis.

Klager har anført at gebyret må ettergis. Bakgrunnen for anførselen er at det oppstod en omfattende arvetvist etter at tidligere eier og styreleder/daglig leder, døde i oktober 2021.

Virksomheten ble da overdratt i henhold til testament til nåværende styreleder. Andre arvinger motsatte seg testamentets gyldighet og det ble igangsatt en rettslig prosess i saken. Under prosessen anføres det at klager (virksomheten v/styre – daglig leder) ikke hadde lov til å gjøre endringer i virksomheten, hva gjelder forsikringer, bankkontoer og annen drift.

Saken var ikke avklart inntil rettskraftig dom forelå fra (...) tingrett den 27.2.23. Først fra dette tidspunkt hadde klager, ifølge egen redegjørelse, mulighet til å foreta disposisjoner i virksomheten.

Sekretariatet bemerker at vi ikke kan se at det kan medføre riktighet at en virksomhet skal være avskåret fra å kunne foreta disposisjoner som sikrer etterlevelse av offentligrettslige krav, selv om man befinner seg i en rettslig prosess som den beskrevne. Etter vår vurdering må en virksomhet, også i en slik situasjon, ha et visst handlingsrom for å sikre nødvendige tiltak for drift, herunder innbetaling av løpende skatter og avgifter samt å sørge for at virksomhetens kjøretøy har lovpålagt ansvarsforsikring, alternativt er avregistrert. Vi bemerker videre at det aktuelle kjøretøy rent faktisk ble avregistrert i det tidsrommet hvor det i klagen er anført at man ikke kunne foreta seg noe.

Etter dette kan vi ikke se at det er grunnlag for dispensasjon i saken i henhold til gebyrforskriftens § 9.

Problemstillingen for nemnda

Spørsmålet til nemnda er om gebyret er korrekt ilagt og om det er varslet i tråd med forskriften. Saken reiser videre spørsmål om det er grunnlag for å ettergi gebyret etter bilansvarslova § 17a annet ledd og forskriften § 9.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Innledning:

Nærværende sak er en blant fire med samme klager, og der klager har gjort gjeldende de samme anførselene i alle fire sakene. Nemnda finner det derfor innledningsvis hensiktsmessig å gi en redegjørelse for de generelle rettsreglene som er relevante og de faktiske omstendighetene som

er felles for alle sakene, slik nemnda ser det.

1 Varsling og utsendelse av krav om gebyr.

Rettslige utgangspunkter.

Reglene om varsling av gebyr og utsendelse av krav på gebyr finnes i gebyrforskriften §§ 6 og 7.

§ 6 første ledd er gjengitt i sekretariatets avgjørelse. I andre ledd bestemmes det at varslene skal inneholde relevant informasjon slik at mottageren kan ta skritt for snarest å tegne ny forsikring eller kontakte Statens vegvesen eller Trafikksforsikringsforeningen dersom det ikke lenger er grunnlag for å forsikre motorvognen.

TFFAuto er forsikringsforetakenes eget kjøretøyregister som er basert blant annet på de opplysninger forsikringstakerne gir når forsikring tegnes. I forholdet mellom partene i et forsikringsforhold plikter forsikringstakeren å korrigere de opplysningene som opprinnelig er gitt dersom det inntreffer endringer som for eksempel nytt telefonnummer eller ny e-post adresse.

§ 7 har bestemmelser om hvordan den ansvarlige etter bilansvarsloven skal varsles om at gebyr er ilagt. Det skal skje ved utsendelse av kravet så snart som mulig, og kravet skal gi forklaring om hvordan gebyret kan påklages.

Ordlyden må forstås slik at gebyrileggelsen skal gis skriftlig, og selv om det ikke står eksplisitt i lovteksten, er det sikker praksis i alle nemndene i Finansklagenemnda at varsling skal skje på en betryggende måte. Trafikksforsikringen praktiserer, slik nemnda oppfatter det, utsendelse i post. Det innebærer at brev må sendes til en adresse som det er god grunn til å tro at man vil nå frem til den ansvarlige på. Normalt vil det være til den adressen som er oppgitt til forsikringsforetaket, men også her er forutsetningen at den ansvarlige melder fra om adresseendringer.

Postombæringen er lovregulert i lov om posttjenester (postloven) [LOV-2015-09-04-91].

Leveringsplikten er regulert i lovens § 7 som blant annet bestemmer at posten pliktes levert annen hver dag i en to-ukers syklus til «enhver juridisk eller fysisk persons forretningssted eller faste helårige bosted.» I lovens § 19 er det bestemt at blant annet eier eller bruksberettiget av næringseiendom skal oppstille utleveringspostkasse eller tilsvarende for mottak av postsendinger til eiendommens postmottakere. Leveringsplikten gjelder imidlertid bare dersom «mottakeren har kjent adresse med tilstrekkelig merket utleveringspostkasse», jf. § 8. Er postkassen ikke tilstrekkelig merket, sendes postsendinger i retur til avsender, jf. postforskriften [FOR-2015-09-18-1063] § 14.

Som beskrevet i sekretariatets avgjørelser, er praksis i nemnda at varslingsplikten anses oppfylt når Trafikksforsikringsforeningen har dokumentert at det er sendt varsel til det telefonnummeret og/eller til den e-post adressen som er oppført i TFFAuto. Tilsvarende anses underretningsplikten etter § 7 oppfylt når foreningen legger frem kopi av kravet om gebyr med oppgitt adresse. Unntak fra dette gjøres etter nemndas praksis kun dersom det i gebyrperioden fremkommer nye opplysninger til Trafikksforsikringsforeningen som gjør at det ikke lenger kan anses betryggende å fortsette å bruke den oppgitte adressen.

Faktiske omstendigheter.

I alle fire sakene er det lagt frem dokumentasjon for at Trafikksforsikringsforeningen har sendt varsel både på sms og i e-post til det telefonnummeret og den e-post adressen som er oppgitt i TFFAuto.

Det er lagt frem kopi av utskrifter fra Brønnøysundregistrene. De ses tatt ut 13.6.22 og viser klagers forretningsadresse og kommune slik foretaksregisterloven krever. Foretakets enestyre er

identisk med den personen som har opptrådt på vegne av klager i alle fire sakene. Utskriften viser at vedkommende har vært registrert som enestyrer fra og med 28.3.22. Det er ikke angitt noen særskilt daglig leder. Også bopelsadressen til enestyreren er innført i registeret 28.3.22.

Det er ikke opplyst eller dokumentert endringer i foretakets forretningsadresse i de periodene som er aktuelle i de fire sakene. I fremlagt kopi av brev 25.6.24 fra Kredinor (Trafikkforsikringsforeningens samarbeidspartner) til foretaket, et brev som er skrevet etter henvendelse fra foretaket, er den samme forretningsadressen benyttet.

I kravet om gebyr opplyses det om at nytt gebyr og trafikkforsikringsavgift påløper for hver dag kjøretøyet er uforsikret, og det opplyses også om hvordan gebyret kan stanses, herunder at kjøretøyet kan avregistreres.

Det er ikke fremkommet opplysninger om at verken benyttet telefonnummer, e-post adresse eller forretningsadresse er uriktig, og nemnda legger derfor til grunn at Trafikkforsikringsforeningen i utgangspunktet har varslet og sendt ut de opprinnelige kravene i tråd med forskriftens §§ 6 og 7.

Spørsmålet blir da i hver enkelt sak om det er kommet nye opplysninger eller inntrådt forhold i de respektive gebyrperiodene som tilsier at Trafikkforsikringsforeningen burde ha foretatt ytterligere undersøkelser for å sikre at kravene kom frem.

Konkret vurdering av elektronisk varsling og utsendte gebyrkrav.

I brev 27.4.25 er det på vegne av foretaket opplyst at de angitte varslene «synes å være sendt til kontakthinformatjon som var tilknyttet tidligere styreleder og daglig leder...». Nemnda ser dette som en bekreftelse på at Trafikkforsikringsforeningen sendte de elektroniske varslene i tråd med gebyrforskriften § 6. Nåværende enestyrer, som ble registrert som enestyrer fra 28.3.22, pliktet, slik nemnda ser det, å melde fra til foretakets forsikringsgivere om nytt telefonnummer og ny e-postadresse fra sin tiltreden som tillitsvalgt i foretaket. Det ble ikke gjort, og er mest sannsynlig årsaken til at varslene ikke kom frem til ham.

Nemnda har ellers merket seg hva forsikringsforetaket som hadde forsikret kjøretøyet i denne saken, skriver i sin e-post til Trafikkforsikringsforeningen 8.7.24, og som er gjengitt i saksfremstillingen ovenfor. Både fakturaen og en puring ble sendt til nåværende enestyrerens private e-post adresse, men uten at det førte til noen respons fra selskapets representant. Kravet på betaling av premie i annullasjonsperioden gikk i stedet til inkasso.

Klager har også anført at Trafikkforsikringsforeningen ved mottak av returpost enkelt kunne kontaktet foretakets oppgitte kontaktperson på oppgitt telefonnummer eller i e-post. Dette gjelder særlig i de tilfellene der det gikk lang tid (mer enn 70 dager) fra forsikringen opphørte til første faktura med dokumentert fremkomst (ikke retur) ble sendt.

I nærværende sak er gebyrperioden fra og med 20.9.22 til og med 27.11.22. Første krav ble sendt til foretakets forretningsadresse 28.9.22 og kom ikke i retur. Nye utsendelser 12.10. og 26.10.22 kom heller ikke i retur. De to siste utsendelsene, 9.11.22 og 23.11.22, kom i retur med returkode «ukjent». Det er ikke kjent når Trafikkforsikringsforeningen mottok den første returen.

I brevet 27.4.25 skriver nåværende enestyrer blant annet følgende:

[Foretakets navn forkortet] har på intet tidspunkt hatt egen postkasse på adressen.

Det er også opplyst at tidligere enestyrer hadde postkasse der, men den skal angivelig være fjernet etter hans bortgang.

Slik nemnda ser det, er alle de fem utsendelsene i dette tilfellet gjort på en betryggende måte – sendt til den forretningsadressen som var oppgitt i Brønnøysundregistrene, og som foretaket selv

benyttet ved henvendelse til utenforstående så sent som 25.6.24, jf. ovenfor. Gebyrforskriften pålegger ikke Trafikksforsikringsforeningen noen ytterligere undersøkelsesplikt, og når noen gebyrkrav kom frem, mens andre ble returnert som «ukjent», er det, slik nemnda vurderer det, mest sannsynlig fordi det foreligger omstendigheter som gjør at enkelte postbud har funnet frem til foretakets postkasse, andre tilsynelatende ikke. Når forretningsadressen ikke ble endret i Brønnøysundregistrene, pliktet foretaket å ha egen postkasse på forretningsstedet merket med foretakets navn, jf. postloven § 8 første ledd.

Dersom man vurderer den foretatte varslingen og utsendelsen av gebyrkravene under ett, har Trafikksforsikringen, etter nemndas syn, oppfylt sine plikter etter gebyrforskriften §§ 6 og 7. Nemnda er således enig med sekretariatet i at det ikke er tilstrekkelig grunn for å redusere det samlede gebyrkravet.

2. Dispensasjon.

Rettslige utgangspunkter.

Sekretariatet har i sine avgjørelser redegjort for lovhjemmelen og uttalelsene i forarbeidene for å gi helt eller delvis dispensasjon for ilagte gebyrer, og nemnda viser til det sekretariatet skriver, og som nemnda i det vesentlige kan slutte seg til.

Det sentrale er at alt som den gebyrpliktige har mulighet til å påvirke, uavhengig av om vedkommende er å bebreide for noe, av lovgiver anses for å ligge innenfor vedkommendes kontrollsfære. Det er den gebyrpliktige som har bevisbyrden for at det foreligger en eller flere omstendigheter som var ukontrollerbare, og dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt.

Faktiske omstendigheter.

Det er lagt frem en lang rekke dokumenter fra behandlingen av dødsboet etter vedkommende som tidligere var eiere av foretaket, herunder stevning, tilsvær, prosesskriv, og dokumenter i en rettslig tvist mellom farfaren til foretakets nåværende enestyrer og foretaket.

Tidligere eier av foretaket døde høsten 2021. Det ble holdt møte mellom arvingene i boet og deres advokater den 25.11.21.

Det fremgår av protokollen at enkelte av arvingene tok forbehold om å bestride gyldigheten av det testamentet som blant annet ga enestyreren i vår sak eierskap til alle aksjene i foretaket som er klager i saken. Arvingene var enige om at fristen for å ta ut stevning om testamentets gyldighet var 15.1.2022. Det er ikke lagt frem opplysninger om at slik stevning ble tatt ut, og nemnda legger derfor til grunn at det fremlagte testamentet ble lagt til grunn for skiftet.

Under møtet drøftet man også hva som måtte gjøres med hensyn til sikring av boets verdier, herunder utstyr og maskiner. Det var enighet om at enestyreren i vårt foretak (klager) skulle ta seg av dette. Det ble protokollert at:

Foruten helt enkle avgjørelser, skal partene bli enige om hva som skal gjøres m. h. t. disposisjoner over boets formuesgjenstander.

Arvingenes farfar tok ut stevning mot foretaket i vår sak den 16.6.22. Stevningen innledes blant annet med at foretakets nåværende enestyrer hadde overtatt boet til privat skifte, og at han nå var enestyrer i foretaket. I stevningen ble det, av betydning for vår sak, nedlagt påstand om at saksøkeren var eier av 8 stk. maskiner/utstyr, og at foretaket i vår sak pliktet å utlevere disse. De påståtte gjenstandene var nærmere beskrevet i et brev som fulgte med saken, og som viste at det dreide seg om fire nærmere beskrevne lifter, en snøfreser, ei hoppetusse, en Kubota U 10 og diverse transporthengere. Foretaket i vår sak gikk under saksforberedelsen til motsøksmål med

påstand om å være eier og med krav om utlevering av en nærmere beskrevet lift. Dom i saken ble avsagt av tingretten 27.1.23. Vårt foretak fikk medhold på alle punkter og ble tilkjent sakskostnader. Det innebar frifinnelse for krav om eierskap til de 8 stk maskiner/utstyr, og medhold i kravet om å være eier av liften.

Konkret vurdering av dispensasjonsadgangen.

Klager har i korthet anført at enestyret i foretaket var hindret av den pågående arvetvist, og derfor ikke hadde mandat til å avregistrere noen av de impliserte kjøretøyene som ble uten forsikring på grunn av økonomiske problemer i foretaket. I brev 26.11.24 til Finansklagenemnda fremholdes blant annet følgende:

[Foretakets navn forkortet] sitt styre sin handlekraft var direkte omfattet av arvetvisten etter tidligere eier og styreleder. Det er på det rene at [foretakets navn forkortet] ikke har hatt mulighet til videre drift og endringer i virksomheten som følge av at [foretakets navn forkortet] var saksøkt av [saksøkerens navn].

Etter nemndas syn er dette en anførsel som ikke er i tråd med de faktiske omstendigheter i saken, idet gebyret i vår sak gjelder en registrert varebil som overhodet ikke er omfattet av den tvisten som det er vist til.

Videre er det på det rene at kjøretøyet faktisk ble avregistrert 28.11.22. Dette skjedde på et tidspunkt etter at stevning var tatt ut, og det viser at foretakets representant på avregistreringstidspunktet med rette anså seg bemyndiget til å foreta seg relevante tiltak for å hindre at gebyret fortsatte å løpe.

Avtalen som ble inngått i bostyremøtet, kan heller ikke forstås slik enestyreren gjør seg til talsmann for. For det første var avregistrering ingen avgjørelse av betydning for verdiene i foretaket. Den var tvert i mot egnet til å spare utgifter og sikre mot mulig ansvar som følge av bruk uten lovpålagt ansvarsforsikring. Under enhver omstendighet kunne han ha innhentet samtykke til avregistreringen fra de andre arvingene.

Det er etter dette ikke grunnlag for å dispensere for noen del av gebyrperioden.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikksforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Thor Chr. Hansteen (forbrukerrepresentant)